

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

LIKOVNA TEORIJA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Petek, 29. avgust 2025

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1**1. naloga: Uvod v likovno teorijo, likovno oblikovanje in likovno komuniciranje**

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	1	♦ Predmet obravnave likovne teorije je likovni jezik, zato ji pravimo tudi gramatika likovnega jezika. Likovna teorija razlaga naravo in zakonitosti likovne ustvarjalnosti kot oblike jezikovnosti.	Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.2	5	♦ jedkanica, litografija, akvatinta, lesorez, sitotisk ipd.	Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca. Upošteva se vrsta tiska: visoki, globoki, ploski ...

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.3	6	♦ Johannes Itten: Umetnost barve; Leonardo da Vinci: Traktat o slikarstvu; Jožef Muhovič: Leksikon likovne teorije.	Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.

2. naloga: Likovne izrazne prvine ali elementi

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	♦ orisana	

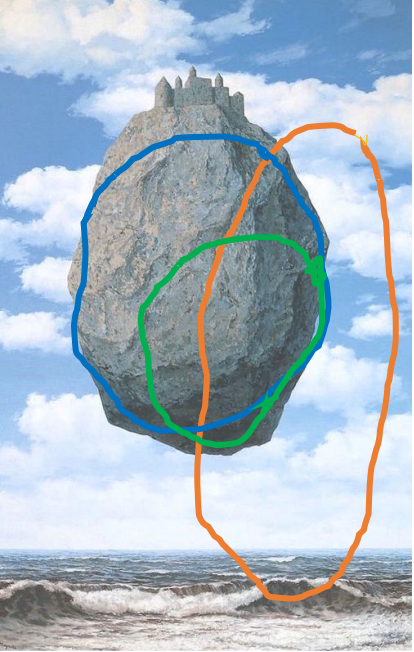
Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.2	2	♦ oblika ♦ ploskev	

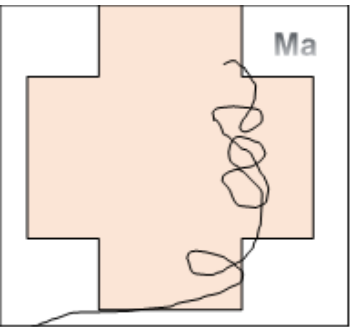
Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.3	7	♦ A ♦ C ♦ D ♦ F ♦ G ♦ H ♦ J	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.4	2	♦ talna ravnina ♦ očesna ravnina	

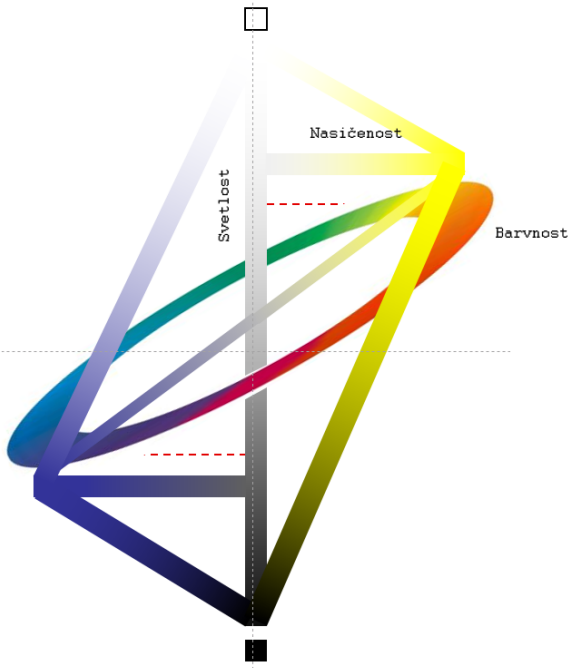
3. naloga: Likovno oblikoslovje ali morfologija

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ faktura ♦ patina ♦ raster 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.2	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ♦ Tekstura: kamen, voda in oblaki so upodobljeni različno, prepričljivo kažejo zgradbo gradiva. ♦ Teža: kamnita masa, zaradi položaja v središču formata podobe deluje lahko. ♦ Gostota: zgoščevanje strukture na površini kamna da določen gradient oziroma plastični/prostorski učinek. 	Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.3	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ♦ Črki <i>Ma</i> sta manjši od drugih oblik, vendar delujeta težje zaradi notranjega interesa (spominjata me na začetnici besede mama npr.). 	<p>Za smiselno upodobitev (po presoji ocenjevalca) dobi kandidat 2 točki.</p> <p>Za pravilno opisano razlago upodobitve dobi kandidat 1 točko.</p>

4. naloga: Barvna teorija

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	5	♦ 	<p>Za narisano shemo barvnega telesa dobi kandidat 1 točko.</p> <p>Za vpisane oz. samo našteje barvne dimenzije dobi kandidat 1 točko.</p> <p>Za jasno ponazoritev stopnjevanja svetlosti, barvitosti in nasičenosti dobi kandidat po 1 točko, skupaj 3 točke.</p> <p>Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.</p>

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.2	3	Tri bistvene barvne dimenzije so: barvnost, svetlost, nasičenost. Glede na te barvne lastnosti ločimo različne kontraste, ki potekajo znotraj teh lastnosti. Na barvnost so vezani kontrast barve k barvi, toplo-hladni kontrast, komplementarni kontrast. Na svetlost je vezan svetlo-temni kontrast. Na nasičenost je vezan kontrast kakovosti. Na barvnost, svetlost in nasičenost pa je vezan simultani kontrast.	Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.3	4	Glavni barvni kontrast je toplo-hladni, pri čemer Kirchner zamenja običajno uporabo toplo-hladnega kontrasta v modulaciji, saj za ten kože uporabi modro, za osenčene dele pa oranžno. S tem doseže presenetljiv učinek in občutek prijetnega hladu na travniku. Med modro in oranžno nastaja tudi simultani kontrast, zato kontura figure nekoliko vibrira, prav tako se v ozadju kaže komplementarni kontrast med zeleno in rdečo.	Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.

5. naloga: Likovna kompozicija

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	12	<p>Štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ritem – na slikovni predlogi sta izražena ritma repeticije in gradacije. (1T) Pri repeticiji gre za ponavljanje likovnih elementov, to lahko opazimo pri ponavljanju oblik – krogov. (1T) Pri gradaciji gre za stopnjevanje oblik glede na velikost, obliko, barve, svetlost elementov, kar na slikovni predlogi lahko opazimo pri stopnjevanju oblike – oblike kroga se počasi stopnjujejo in prehajajo v elipse. Stopnjuje se tudi svetlost oblik. (1T) ♦ Kontrast (1T) pomeni, da v likovnem delu opazimo razlike v lastnostih likovnih elementov. (1T) V tej kompoziciji opazimo kontrast svetlosti med oblikami ter med oblikami in ozadjem. (1T) ♦ Dominacija (1T) pomeni prevlado nekaterih elementov nad drugimi. (1T) V kompoziciji prevladuje oblika kroga zaradi njegovega števila oziroma gostote, ponavljajoče se velikosti in prevladujoče se svetlosti oziroma temnosti. (1T) ♦ Enotnost (1T) pomeni združevanje vseh elementov kompozicije v učinkovito celoto. Enotnost kompozicije je dosežena s ponavljanjem oblik elementov (1T), njihovih položajev in smeri stopnjevanja, principov bližine, z barvo in tonskimi vrednostmi. (1T) ♦ Harmonija (1T) je ubranost likovnih elementov v kompoziciji. (1T) Na sliki jo lahko zaznamo v oblikah, npr. uporaba formalnih oblik, velikosti elementov, harmonija v smereh elementov, njihovem položaju in gostoti. (1T) ♦ Ravnovesje (1T) je odnos med likovnimi elementi v kompoziciji, med katerimi se sile vizualne teže uravnavajo statično ali dinamično. (1T) Kompozicija je dinamično uravnotežena, ni simetrična. (1T) 	<p>Za vsakega od prvih štirih pravilno navedenih kompozicijskih principov dobi kandidat 1 točko, za razlago principa in njegovo umeščenost v likovnem delu na slikovni predlogi pa 2 točki, skupaj 3 točke.</p> <p>Različne smiselne rešitve po presoji ocenjevalca.</p>

IZPITNA POLA 2

Likovna naloga se vrednoti po treh merilih:

1. ustvarjalnost
2. upoštevanje zahtev naloge in uporaba likovnoteoretskega znanja
3. tehnična izvedba

Naloga	Točke	Merila	Dodatna navodila
Ustvarjalnost	30	Ustvarjalnost se ocenjuje glede na morfološko, kompozicijsko in semantično kompleksnost izdelka.	<p>Od 0 do 6 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je neizviren. Prav tako je nezanimivo njihovo medsebojno učinkovanje.</p> <p>Od 7 do 12 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je manj izviren, njihovo medsebojno učinkovanje v kompoziciji je povprečno domiselno.</p> <p>Od 13 do 18 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je domiselnejši, njihovo medsebojno učinkovanje v kompoziciji je izvirnejše.</p> <p>Od 19 do 24 točk dobi kandidat, čigar izbor in medsebojno učinkovanje oblik v kompoziciji sta izpeljana s smiselno uporabo kakega od kompozicijskih načel. Kompozicija kaže na višjo stopnjo ustvarjalnosti, zato preseneča.</p> <p>Od 25 do 30 točk dobi kandidat, čigar izbor in medsebojno učinkovanje oblik v kompoziciji zelo presenečata ter kažeta na visoko stopnjo ustvarjalnosti.</p>
Upoštevanje zahtev naloge in uporaba likovnoteoretskega znanja	10	Likovnoteoretsko znanje se v izdelku ocenjuje glede na skladnost uporabljenih oblikotvornih načel z izbranim oblikovnim vodilom (likovnim pojmom).	<p>Od 0 do 2 točki dobi kandidat, ki ne upošteva zahtev naloge in ne uporablja likovnoteoretskega znanja.</p> <p>Od 3 do 4 točke dobi kandidat, ki ne upošteva vseh zahtev naloge in ki izkazuje skromnejše likovnoteoretsko znanje.</p> <p>Od 5 do 6 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) pokaže zadovoljivo likovnoteoretsko znanje.</p> <p>Od 7 do 8 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) dokaže višjo raven likovnoteoretskega znanja.</p> <p>Od 9 do 10 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) dokaže zelo dobro likovnoteoretsko znanje.</p>
Tehnična izvedba	10	Tehnična izvedba se ocenjuje glede na doslednost pri uporabi likovne tehnike in likovnih materialov.	<p>Od 0 do 3 točke dobi kandidat za malomaren izdelek.</p> <p>Od 4 do 7 točk dobi kandidat, ki upošteva likovno tehniko, opaziti je še nedoslednosti v izvedbi.</p> <p>Od 8 do 10 točk dobi kandidat, ki je dosleden v tehnični izvedbi likovnega izdelka.</p>
Skupaj	50		